

Faldulykker i stilladsforretninger

Da Arbejdstilsynet i maj 2008 siger nej til ramme-hegn, skriver de i et brev til ministeren;

”Siden 1. januar 2003 har Arbejdstilsynet registreret i alt 45 nedstyrtningsulykker i forbindelse med opstilling/nedtagning af stillads, heraf 1 med dødelig udgang”

Vi har i flere omgange bedt om aktindsigt på disse tal, men i første omgang kunne Arbejdstilsynet ikke dokumentere dette

Den 5. november – en uge efter ministerbesøget - fremsendte de en optælling med 45 faldulykker (udokumenteret) fra tilsynscentrene.

Denne udokumenterede optælling med de 45 ulykker har ligget til grund for Arbejdstilsynets indstilling i 2008 – pinligt efter min mening.

Som vi læser deres notat, så er der 3 – 4 ulykker, som måske har sammenhæng med ramme-hegn og stilladsmontage!

Det ville have været passende at Arbejdstilsynet havde skrevet dette, i stedet for 45 ulykker.

112 ulykker i stilladsbranchen fra 2003 - 2008

De fremsendte også en opgørelse med 112 ulykker i stilladsbranchen fra 2003 til 2008.

Vi har prøvet at gennemgå de 112 ulykker, nogen alvorlige og mange små ulykker, og det viser følgende;

Vi mangler fakta om 6 ulykker for at gøre det fuldstændigt, men vi kan udlede følgende;

Vi har 4 ulykker (4 %), som er de eneste som evt. kan have sammenhæng med ramme-hegn og stilladsmontage (de 6 ulykker afdækkes snarest)

Vi har 45 ulykker (38 %) i og på stilladset, som ikke har med ramme-hegn og fald at gøre

Vi har 54 ulykker (48 %) på terræn, på bil og andet, som alle kan henføres til dårlig planlægning

Vi har 9 ulykker (8 %) med rullestilladser, som ikke har med professionel stilladsmontage

Der er flere interessante tal i opgørelsen,

22 ulykker eller 20 %, sker ved arbejde på jorden

21 ulykker eller 19 %, sker fra ladet på lastbilen

9 ulykker eller 8 %, sker ved arbejde med rullestilladser

8 ulykker eller 7 %, skyldes åben eller defekt opgangslem

Men det er meget få, eller måske ingen ulykker, der kunne undgås ved opskudt rækværk!!

	Antal ulykker	Årsag i %
1) Andre ulykker, på og fra stillads	37	33,04
2) Fald gennem opgang	8	7,14
3) Fald fra bygning - ej stillads	4	3,57
4) ej direkte stillads	7	6,25
5) Fald fra ladet	21	18,75
6) Fald på terræn	22	19,64
7) Ulykker med rullestilladser	9	8,04
8) Fald..Ukendt årsag	4	3,57
	112	

Grundig gennemgang – med bilag – om baggrunden for en ændring af byggepladsbekendtgørelsen – stilladsreglerne.

Bekendtgørelsen blev ændret som følge af Vestre Landsrets dom af 21. december 2005 vedrørende sikring af stilladsarbejdere i forbindelse med opstilling og nedtagning af stilladser - med ikrafttræden 1. april 2010.

Som konsekvens af dommen i landsretten afholdt stilladsbranchen (og Dansk Byggeri og 3F) en række møder med Arbejdstilsynet i løbet af 2006 og 2007.

På disse møder forsøgte branchen og Arbejdstilsynet at få kravet om nye måder at sikre stilladsarbejderne til at harmonere med branchens holdning om ikke at øge stilladsmontørernes nedslidning.

Undervejs blev der afholdt en række afprøvninger af det tekniske udstyr, der for nuværende findes, til sikring af stilladsmontørerne.

Med baggrund i møderne og afprøvning af udstyret, blev der i august 2007 nedsat et regeludvalg.

Regeludvalget var hurtigt arbejdende på baggrund af de mange møder og de mange afprøvninger og 3. december 2007 fremsendte et enigt regeludvalgs vores indstilling til Arbejds miljørådet. *se bilag 1*

Selve ændringen i bekendtgørelsen strammer samtidig op om uddannelseskravet. *se bilag 2*
Indstillingen indeholdt en meget ambitiøs handlingsplan, som over 3 år forpligtiger branchen til et kæmpe stykke arbejde, blandt andet i regi af Forebyggelsesfonden. *se bilag 3*
Arbejdstilsynet valgte dog et særstandpunkt på trods af 2 års grundigt samarbejde.

Arbejds miljørådet brugte nogle måneder på at behandle vores indstilling i et forsøg på at forstå Arbejdstilsynets særstandpunkt.

Arbejds miljørådet valgte dog d. 17. april 2008 at følge regeludvalgets indstilling, uden nogen forbehold, og anbefalede dette til ministeren. *Se bilag 4*

Ministeren har alligevel ikke accepteret vores løsning, på trods af Arbejds miljørådets klare anbefaling. Ministeren bad dog Arbejdstilsynet aftale en overgangsordning med os. *se bilag 5*

Det tidligere regeludvalg afholdt derfor et nyt møde med Arbejdstilsynet d. 16. september 2008.

Arbejdstilsynets "tilbud" var at branchen kan få 3 måneder – ind til 1. januar 2009.

Herefter skal ramme-hegn princippet kun være tilladt op til 10 meter – derover hedder det sele eller opskudt rækværk!!

Parterne sagde at branchen ikke har mulighed for at efterleve dette, som vi har dokumenteret på baggrund af det grundige og veldokumenterede forarbejde i regeludvalget.

Vi oplyste også at vi opfattede at Arbejdstilsynet har givet ministeren forkerte oplysninger
Hvis Arbejdstilsynet vil fastholde deres enegang uden at lytte til Arbejds miljørådet, så vil vi igen gå til ministeren.

Et kort rids af stilladsklubbens argumenter

Branchen viste i 2005 med Handlingsplanen for nedsættelse af nedslidning at vi på 3 år kan flytte en hel branche. *Se bilag 6*

Denne handlingsplan er blevet fulgt.

Den har tvunget arbejdsgiverne til at investere for millioner og vi har tvunget kollegerne til at arbejde med de nye hjælpemidler og arbejdsmetoder.

Vi ved at det vil nedsætte nedslidningen i en hidtil uset grad.

Hvorfor går vi til ministeren igen?

Vi har udarbejdet en glimrende plan for afprøvning og udvikling af løsninger, som løber over 3 år.

Indtil da har vi anbefalet at folk med Systemstillads må bygge efter ramme-hegn op til 16 meter og at kun folk med den 2-årige uddannelse eller ERFA 2 (merit for den 2-årige) må bygge over 16 meter – en opstramning af uddannelseskravet.

Som alle ved var Arbejds miljørådet helt enig i denne indstilling.

Alligevel valgte ministeren at følge AT's indstilling om 10 meter og uden 3 års grundigt analyse og erfaringsopsamling

Arbejdstilsynet givet ministeren urigtige oplysninger og det er disse urigtige oplysninger der ligger til grund for ministerens afvisning af Regeludvalgets og Arbejds miljørådets indstilling.

Vi kan nævne 4 argumenter som Arbejdstilsynet har fremført, som er forkerte eller direkte usande;

- 1) Arbejdstilsynet påstår at de øvrige EU-lande på samme måde har igangsat krav om øget sikkerhed
 - Vi har ikke kunnet finde belæg for dette og Arbejdstilsynet vil ikke dokumentere hvilke lande og hvilke krav det drejer sig om.
 - Vi ved at Tyskland anbefaler "vores" løsning med opskudt rækværk i opgangsfeltet og ramme-hegn. Ramme-hegn princippet har vi fulgt i 12 år.
- 2) Arbejdstilsynet påstår at der findes faldsikringsudstyr, som kan bruges og udvikles. Dette er direkte ukorrekt.
 - Arbejdstilsynet var med da vi afprøvede det opskudte rækværk, som giver en øget belastning på over 30 %.
 - Arbejdstilsynet var med da vi afprøvede forskelligt faldsikringsudstyr. 3 fabrikker fra sikringsbranchen konstaterede at de pt ikke kan levere velegnet udstyr til stilladsbranchen
- 3) Arbejdstilsynet påstår at der er masser af faldulykker i stilladsbranchen pga. manglende sikkerhed.
 - Det er ikke korrekt. De faldulykker, der har været fra stilladser de sidste mange år er ikke sket i forbindelse med stilladsmontage udført af uddannede stilladsmontører. Det har været i specielle situationer eller det har været håndværkere, som ikke er uddannet til at arbejde med stilladser
- 4) Arbejdstilsynet påstår at indførelse af de nye regler er muligt, men at det vil være "bøvlet"
 - Det er uanstændigt at Arbejdstilsynet bruger begrebet "bøvlet" – de ved godt at det handler om at de nye regler vil give en stærk øget nedslidning.

Vi vil fortælle ministeren

- at Arbejdstilsynet har givet urigtige oplysninger
- at Arbejdstilsynet er ligeglade med at vi bliver slidt ned

- at Arbejdstilsynet ikke anerkender at uddannelse er omdrejningspunktet for vores branche

Arbejdstilsynet sagde på et af vores møder at de hellere vil have 100 nedslidte stilladsmontører, end risikoen for en stilladsmontør, som falder ned.

Det er helt uacceptabelt at argumentere på den måde;

- Vi falder ikke ned, på grund af vores gode uddannelse
- Vi er i fuld gang med at minimere nedslidningen, da det er vores helt store problem
- Arbejds miljøloven prioriterer nedslidning og sikkerhed lige højt – det skal gå "hånd i hånd"

**Regeludvalg om ændring af
byggepladsbekendtgørelse - stillads**

Sekretariat
Landskronagade 33
2100 København Ø

Telefon 7012 1288

www.at.dk

Vores sag nr. 20070037065

Vores ref AMF

Direkte tlf. 72208575

amf@at.dk

Arbejdsmiljørådet
Landskronagade 33
2100 København Ø

3. december 2007

**UDKAST til indstilling fra regeludvalget vedrørende ændring af
bekendtgørelse om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder
(stilladsreglerne)**

På møde den 13. juni 2007 besluttede Arbejdsmiljørådet at nedsætte regeludvalg med henblik på behandling af en ændring af Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 589 af 22. juni 2001 om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder på baggrund af forslag for Arbejdstilsynet om at der i bekendtgørelsens § 22, stk. 3 indsættes "samt ved brug af ramme-hegnsprincippet i forbindelse med opsætning og nedtagning af facadestilladser i op til 10 meters højde" efter ordet "elementmontage". Bestemmelsen skulle efter forslaget være gældende i 3 år.

Regeludvalget har haft følgende medlemmer:

DA:

Peter Herskind, Dansk Industri

Carsten Bekker, Dansk Byggeri

Henrik Jørgensen, Dansk Byggeri (suppleant for Carsten Bekker)

Kurt Bo Jensen, Dansk Byggeri, Stilladssektionen

LO:

Lars Vedsmand, BAT

Freddy Hansen, TIB

John Jakobsen, Landsbrancheklubben for stilladsarbejdere

Morten M. Pedersen, 3F

Frank Thaulow, 3F

Sonja Ploug Jensen, Arbejdstilsynet, formand.

Udvalget har holdt møder den 21. august 2007, den 12. september 2007, den 27. september 2007, den 23. oktober 2007 og den 28. november 2007.

Baggrund

Den 21. december 2005 afsagde Vestre Landsret dom i en sag omhandlende sikring af stilladsarbejdere i forbindelse med opsætning og nedtagning af stilladser. Ved dommen blev en virksomhed kendt skyldig i overtrædelse af regler i arbejdsmiljøloven og i byggepladsbekendtgørelsen. Landsretten fandt, at virksomheden ikke havde truffet tilstrækkelige foranstaltninger til sikring mod nedstyrtningsfare for en stilladsarbejder, der arbejdede med transport af stilladsdele ved opstilling af et stillads 40 meter over terræn.

Dommen betyder, at den omhandlede arbejdsmetode må anses som værende sikkerheds- og sundhedsmæssig uforsvarlig og således i strid med lovgivningen.

Der findes ikke på nuværende tidspunkt egnede tekniske foranstaltninger, der med optimal funktionalitet kan sikre de ansatte mod nedstyrtningsfare ved opsætning og nedtagning af stilladser, hvorfor en løsning på problemet er nødvendig.

Generelle bemærkninger

Regeludvalget foreslår en ændring af byggepladsbekendtgørelsen, så den nuværende praksis med brug af rammehegnsprincippet i forbindelse med opsætning og nedtagning af stilladser lovliggøres for en tidsbegrænset periode på 3 år.

- ./ Tidsbegrænsningen understreger, at der er tale om en midlertidig tilladelsesbestemmelse, der er fastsat med henblik på at finde en permanent teknisk løsning. I den forbindelse bakker regeludvalget op om den handlingsplan, som Dansk Byggeris Stilladssektion og Stilladsarbejdernes Landsklub har udarbejdet for afprøvning og indførelse af nye tekniske løsninger til sikring af stilladsmontører i forbindelse med montage og demontage af stilladser. Handlingsplanen er vedlagt indstillingsskrivelsen som bilag.

Desuden foreslås rammehegnsprincippet udvidet til også at indbefatte søjle-hegn.

Regeludvalget foreslår desuden, at tilladelsen omfatter alle typer stilladser, hvor dette princip er anvendeligt i forbindelse med opsætning og nedtagning.

Regeludvalget er enige om, at definitionen af "rammehegnsprincippet" og "kortvarigt arbejde" skal indarbejdes i branchevejledningen for området i forbindelse med den igangværende revision, så fortolkningstvivel undgås.

Regeludvalget er enige om, at 16 meter-grænsen ikke gælder for murerstilladser (svært stålstillads), hvor der anvendes 1 meter-løft og håndlisten placeres nedefra, inden dækket etableres og betrædes.

Regeludvalget foreslår, at uddannelseskravet ved arbejde over 16 meter – ved den forestående revision - indsættes som et nyt pkt. 6.24.1 i bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1109 af 15.12.92 om anvendelse af tekniske hjælpemidler sammen med nærværende forslag til ændring af § 22, stk. 3.

Regeludvalget er ligeledes enige om, at der fortsat arbejdes med det åbne hejsefelt for at undgå de skadelige ekstrabelastninger med deraf følgende forøgede nedslidning, en lukning af hejsefeltet vil påføre de ansatte. Dette fremgår af den eksisterende branchevejledning for området.

Hvor der anvendes stilladshejs (som Herlev-hejs) forudsætter regeludvalget, at det vil være tilladt at montere den første ramme stående i hejsekurven. Hvor der ikke anvendes stilladshejs sikres opgangsfeltet med opskydeligt rækværk, inden dækket betrædes. Dette indarbejdes i branchevejledningen for området i forbindelse med den igangværende revision.

Regeludvalget bemærker desuden, at uddannelse af de ansatte er lige så central for sikkerheden som reglernes udformning. Samtidig bemærker regeludvalget, at det er centralt, at reglerne er logiske for de ansatte, da der ellers er risiko for, at de ikke bliver fulgt.

Baggrunden for regeludvalgets indstilling er, at der på nuværende tidspunkt ikke findes egnede tekniske løsninger, idet en generel brug af opskudt rækværk ikke er hverken ergonomisk forsvarlig eller hensigtsmæssig, samt at brug af personlige værnemidler i form af line fastgjort til stilladsdele ikke er en sikkerhedsmæssig holdbar løsning.

Udvalgets indstilling

Et enigt regeludvalg foreslår, at der i § 22 i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 589 af 22. juni 2001 om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder indføres en tilladelse til brug af rammehegnsprincippet i forbindelse med opsætning og nedtagning af stilladser. Tilladelsen, der lovgiggør princippet, gøres tidsbegrænset i en periode på 3 år, og indføres i bekendtgørelsens § 22, stk. 3.

Regeludvalget foreslår endvidere 2 præciseringer, der indføres i § 23, stk. 1 og 2.

Venlig hilsen

Sonja Ploug Jensen

Bilag til indstillingsskrivelse

Handlingsplan for afprøvning og indførelse af nye tekniske løsninger til sikring af stilladsmontører i forbindelse med montage og demontage af stilladser.

Handlingsplanen dækker perioden start 2008 til ultimo 2010.

	Periode	Emne	Kommentar
1.	1. halvår 2008	Indsamling af mulige løsninger til sikring af stilladsmontøren	Er allerede i fuld gang
2.	1. halvår 2008	Søge forebyggelsesfonden om midler til afprøvning og udvikling af tekniske løsninger til sikring af stilladsmontører, som ud over sikring også tager hensyn til ergonomien	Ansøgningsfristen for 2007 er overskredet, men udfærdigelse af ansøgnings-skema igangsættes snarest muligt (i 2007)..
3.	1. halvår 2008	Hente erfaringer fra andre lande – regler, standarder, opstillingsvejledninger mm	Erfaringsudveksling med producenter, skoler, arbejdstagere og arbejdsgivere
4.	1. halvår 2008	Afprøve alle tekniske løsninger/sikringsmetoder og stilladssystemer	Foretages i samarbejde mellem Stilladssektionen og Landsklubben
5.	Juni 2008	Udvælge egnede løsninger/metoder	I forlængelse af pkt. 4
6.	2. halvår 2008	Afprøve de udvalgte løsninger/metoder i det "virkelige" arbejdsliv i en længere periode	Vigtigt at "almindelige" stilladssjak og stilladsfirmaer arbejder med løsningerne
7.	Hele 2008	Udvikle nye tekniske løsninger/metoder i samarbejde med sikkerhedsleverandørerne	Er allerede i gang
8.	Januar 2009	Analysere og lave delkonklusion	Kan evt. bruges i interne instrukser i AT
9.	1. halvår 2009	Delkonklusion og analyse indarbejdes i det videre praktiske arbejde og afprøvning	Defineres af pkt. 8.
10.	2. halvår 2009	Erfaringer og regler fra vores nabolande udveksles og indarbejdes	Håb om at udvikle fælles standarder og regler
11.	Hele perioden	Løbende vurdere sikkerheden ved brug af forskellige tekniske løsninger/sikringsmetoder – afdække ulemper og fordele	I tæt samarbejde med BST/autoriseret rådgiver
12.	Medio 2010	Analysere og konkludere på forløbet	I samarbejde med regeludvalgets deltagere
13.	Ultimo 2010	Evt. ny bekendtgørelsestekst	Regeludvalget

Forløbet skal foregå i tæt samarbejde med Stilladssektionen og Stilladsarbejdernes Landsklub, Dansk Byggeri og 3F. Arbejdstilsynet inviteres til at deltage eller orienteres løbende.

ARBEJDSMILJØRÅDETS REGELUDVALG

Ligeledes inddrages regeludvalgets medlemmer, skolerne, BAR, BST, leverandører af sikkerhedsudstyr løbende.

Bemærk:

De gode erfaringer fra udarbejdelsen af Dansk Byggeris Stilladssektions og Stilladsarbejdernes Landsklub's handlingsplan for at minimere belastninger som følge af manuel håndtering skal selvfølgelig inddrages i arbejdet. Denne handlingsplan blev udarbejdet i løbet af 2005 og gennemføres 2005 til 2008.

Revisionen af branchevejledningen om opstilling og nedtagning af stilladser vil snarest blive tilendebragt i henhold til den nye bekendtgørelsesændring og bemærkningerne i indstillingsskrivelsen, og en løbende revision vil foregå i takt med, at der udvikles nye egnede tekniske løsninger/sikringsmetoder.

Forslag til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder

§ 1

I bekendtgørelse nr. 589 af 22. juni 2001 om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder foretages følgende ændringer:

1. I § 22 indsættes i *stk. 3* efter ”elementmontage”:

”samt ved brug af rammehegnsprincippet i forbindelse med opsætning og nedtagning af stilladser. Over 16 meters højde kræves – ud over den generelle stilladsuddannelse – den 2-årige stilladsuddannelse, ERFA 2-stilladsuddannelse eller tilsvarende uddannelse.”

2. I § 23 indsættes i *stk. 1* efter ”etablering”:

”brug”

3. I § 23 indsættes i *stk. 2* efter ”vælges”:

”hvor det er muligt at fastgøre linen og”.

§ 2

Bekendtgørelsen træder i kraft den xxxx 2007.

§ 1, nr. 1 ophæves den xxxx 2010.

Bilag til indstillingsskrivelse

Handlingsplan for afprøvning og indførelse af nye tekniske løsninger til sikring af stilladsmontører i forbindelse med montage og demontage af stilladser.

Handlingsplanen dækker perioden start 2008 til ultimo 2010.

	Periode	Emne	Kommentar
1.	1. halvår 2008	Indsamling af mulige løsninger til sikring af stilladsmontøren	Er allerede i fuld gang
2.	1. halvår 2008	Søge forebyggelsesfonden om midler til afprøvning og udvikling af tekniske løsninger til sikring af stilladsmontører, som ud over sikring også tager hensyn til ergonomen	Ansøgningsfristen for 2007 er overskredet, men udfærdigelse af ansøgningskema igangsættes snarest muligt (i 2007)..
3.	1. halvår 2008	Hente erfaringer fra andre lande – regler, standarder, opstillingsvejledninger mm	Erfaringsudveksling med producenter, skoler, arbejdstagere og arbejdsgivere
4.	1. halvår 2008	Afprøve alle tekniske løsninger/sikringsmetoder og stilladssystemer	Foretages i samarbejde mellem Stilladssektionen og Landsklubben
5.	Juni 2008	Udvælge egnede løsninger/metoder	I forlængelse af pkt. 4
6.	2. halvår 2008	Afprøve de udvalgte løsninger/metoder i det "virkelige" arbejdsliv i en længere periode	Vigtigt at "almindelige" stilladssjak og stilladsfirmaer arbejder med løsningerne
7.	Hele 2008	Udvikle nye tekniske løsninger/metoder i samarbejde med sikkerhedsleverandørerne	Er allerede i gang
8.	Januar 2009	Analysere og lave delkonklusion	Kan evt. bruges i interne instrukser i AT
9.	1. halvår 2009	Delkonklusion og analyse indarbejdes i det videre praktiske arbejde og afprøvning	Defineres af pkt. 8.
10.	2. halvår 2009	Erfaringer og regler fra vores nabolande udveksles og indarbejdes	Håb om at udvikle fælles standarder og regler
11.	Hele perioden	Løbende vurdere sikkerheden ved brug af forskellige tekniske løsninger/sikringsmetoder – afdække ulemper og fordele	I tæt samarbejde med BST/autoriseret rådgiver
12.	Medio 2010	Analysere og konkludere på forløbet	I samarbejde med regeludvalgets deltagere
13.	Ultimo 2010	Ny bekendtgørelsestekst	Regeludvalget

Forløbet skal foregå i tæt samarbejde med Stilladssektionen og Stilladsarbejdernes Landsklub, Dansk Byggeri og 3F. Arbejdstilsynet inviteres til at deltage eller orienteres løbende. Ligeledes inddrages regeludvalgets medlemmer, skolerne, BAR, BST, leverandører af sikkerhedsudstyr løbende.

Bemærk:

De gode erfaringer fra udarbejdelsen af Dansk Byggeris Stilladssektions og Stilladsarbejdernes Landsklub's handlingsplan for at minimere belastninger som følge af manuel håndtering skal selvfølgelig inddrages i arbejdet. Denne handlingsplan blev udarbejdet i løbet af 2005 og gennemføres 2005 til 2008.

Revisionen af branchevejledningen om opstilling og nedtagning af stilladser vil snarest blive tilendebragt i henhold til den nye bekendtgørelsesændring og bemærkningerne i indstillingsskrivelsen, og en løbende revision vil foregå i takt med, at der udvikles nye egnede tekniske løsninger/sikringsmetoder.

Arbejdstilsynet
Landskronagade 33
2100 København Ø

Arbejds miljørådet
Landskronagade 33
2100 København Ø
Tel +45 72 20 85 72
Fax +45 72 20 85 86
amrpost@at.dk
www.amr.dk

17. april 2008

J.nr. 2008-0000199

Ændring af byggepladsbekendtgørelsen - stilladsreglerne

Arbejdstilsynet har med brev af 24. maj 2007 bedt om Arbejds miljørådets bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse nr. 589 af 22. juni 2001 om indretning af byggepladser og lignende arbejdssteder.

Bekendtgørelsen foreslås ændret som følge af Vestre Landsrets dom af 21. december 2005 vedrørende sikring af stilladsarbejdere i forbindelse med opstilling og nedtagning af stilladser.

Arbejds miljørådet har nedsat et regeludvalg, som har behandlet udkast til ændringsbekendtgørelse. Et enigt regeludvalg har med brev af 18. januar 2008 afgivet følgende indstilling til Arbejds miljørådet:

"I en 3 års periode lovgiggøres anvendelsen af rammehegnsprincippet i forbindelse med op-sætning og nedtagning af stilladser i op til 16 meters højde, hvis man har den generelle stilladsuddannelse. Ved opstilling og nedtagning af stilladser over 16 meters højde kræves – ud over den generelle stilladsuddannelse – den 2-årige stilladsuddannelse, ERFA 2-stilladsuddannelse eller tilsvarende uddannelse."

Regeludvalgets indstilling vedlægges.

Arbejds miljørådet tilslutter sig regeludvalgets indstilling og udtaler supplerende:

Arbejds miljørådet fastslår, at arbejdet med opstilling og nedtagning af stilladser skal udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejds miljørådet noterer imidlertid, at der ikke på nuværende tidspunkt findes egnede tekniske hjælpemidler, der på tilfredsstillende vis kan sikre de ansatte mod nedstyrtningsfare ved opstilling og nedtagning af stilladser.

Arbejds miljørådet kan således ikke tilslutte sig Arbejdstilsynets redegørelse af 7. marts 2008, hvor Arbejdstilsynet oplister en række tekniske hjælpemidler som efter Arbejdstilsynets vurdering er anvendelige. Arbejdstilsynets redegørelse vedlægges.

De tekniske hjælpemidler, der findes i dag, har været afprøvet for at vurdere om de kan anvendes til sikring af stilladsarbejderne. Konklusionen er efter rådets opfattelse, at disse hjæl-

pemidler ikke er ergonomisk forsvarlige. Der henvises til vedlagte bilag udarbejdet i samarbejde mellem Dansk Byggeri, Stilladsarbejdernes Landsklub og formanden for Dansk Byggeris Stilladssektion om bemærkninger til Arbejdstilsynets redegørelse af 7. marts 2008 til indstilling til bekendtgørelsesændringen.

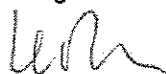
Arbejdsmiljørådets vurdering bygger således på en afvejning af hensynet til de ergonomiske belastninger og ulykkesrisici, som anvendelsen af tekniske hjælpemidler påfører stilladsarbejderne overfor hensynet til risikoen for nedstyrning.

Dette indebærer ikke, at de sikkerhedsmæssige forhold ignoreres, men rådet ønsker ikke at højne det eksisterende sikkerhedsniveau, hvis dette samtidig indebærer en uforsvarlig forøgelse af de ergonomiske belastninger. Det bemærkes i den forbindelse, at uddannelse af de ansatte er lige så central for sikkerheden som reglernes udformning, jf. regeludvalgets indstilling.

Der henvises til, at det er branchens vurdering, at uddannelsen af stilladsarbejdere ved det eksisterende sikkerhedsniveau er årsagen til, at der ikke er forekommet arbejdsulykker i forbindelse med opstilling og nedtagning af stilladser. Til gengæld er nedslidningen veldokumenteret.

Arbejdsmiljørådet noterer med tilfredshed stilladsbranchens initiativ om en handlingsplan, som er udarbejdet til afprøvning og indførelse af nye tekniske løsninger til sikring af stilladsmontørerne. Heri har branchens parter tilkendegivet, at man vil prøve alle nye løsninger af, samt tilkendegivet, at alle accepterede nye løsninger straks vil blive indført i branchevejledningen og anvendt af branchen hurtigst muligt herefter. Dette vil naturligt omfatte de løsningsforslag, som Arbejdstilsynet mener der findes, men som endnu ikke allerede er afprøvet i samarbejde mellem branchen og Arbejdstilsynet.

Med venlig hilsen

Leo Bjørnskov

Fagligt Fælles Forbund
Att. Gruppeformand John Larsen
Kampmannsgade 4
1790 København V.

Beskæftigelsesministeren
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 01
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Kære John Larsen og Lars Storr-Hansen

14 AUG. 2008

J.nr. 20080043952

Tak for jeres brev af 2. juli 2008 med opfordring til at følge regeludvalgets og arbejdsmiljørådets indstilling vedrørende en ændring i byggepladsbekendtgørelsen. Den ændring, I forslår, skulle give mulighed for, at man ved opsætning og nedtagning af stilladser kunne sikre mod nedstyrtningsfare ved brug af rammehegnsprincippet suppleret med forskellige former for uddannelse, afhængigt af højden.

I skriver, at Arbejdstilsynets anbefaling til mig efter jeres opfattelse vil gøre det umuligt at opstille stilladser over 10 meter uden betydelig forøgelse af nedstyrtningsfaren og/eller ergonomiske belastninger for stilladsmontørerne.

Arbejdstilsynet har over for mig oplyst, at der findes en række metoder til sikring mod nedstyrtning af teknisk art eller i form af faldsikringsudstyr, som i varierende kombinationer kan anvendes afhængig af stilladstypen og byggeprocessen.

Jeg ved, at Arbejdstilsynet også anerkender, at det kan være besværligt at anvende de forskellige muligheder for sikring og vil kræve grundig oplæring af de ansatte, så arbejdet kan udføres så forsvarligt som muligt. Arbejdstilsynet vurderer dog, at der løbende sker en udvikling i forhold til mulighederne for at sikre personer mod nedstyrtning, så gener og besvær ved anvendelsen mindskes.

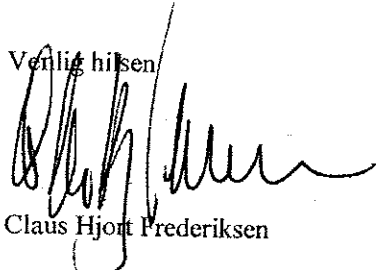
Samtidig lægger jeg vægt på, at Arbejdstilsynet har været i kontakt med tilsvarende myndigheder i flere lande indenfor EU, hvor der på samme måde er igangsat krav om øget sikkerhed ved opstilling og nedtagning af stilladser.

I den forbindelse er jeg glad for branchens indstilling, i forhold til at afprøve og implementere nye tekniske løsninger til forebyggelse af nedstyrtningsfaren.

Det er min vurdering, at det er vigtigt, at stilladsmontørerne fysisk sikres mod nedstyrtning, men at der samtidig gives branchen mulighed for at tilpasse sig de nye arbejdsvilkår. Derfor har jeg bedt Arbejdstilsynet overveje en passende frist for ikrafttræden af bekendtgørelsen.

Et enslydende brev er sendt til Lars Storr-Hansen.

Venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen

Til
Arbejdstilsynet

21-12-2005
Sagsnr.: 113478

Konklusioner fra undersøgelsen samt handlingsplan - endeligt oplæg

Nærværende handlingsplan har til formål at minimere belastninger som følge af manuel håndtering, hvor det er teknisk og økonomisk muligt. Handlingsplanen gælder for virksomheder der har medarbejdere, hvis primærbeskæftigelse er at bygge stilladser. Virksomheder med medarbejdere som kun lejlighedsvis bygger stilladser til eget brug er således ikke omfattet af handlingsplanen. Anvisningerne om lodret transport følger imidlertid Arbejdstilsynets normale tilsynspraksis og afsnittet gælder derfor alle der opstiller stillads.

Implementeringen af handlingsplanen kan imidlertid ikke fjerne al manuel håndtering, og alt efter opgaven vil der fortsat være en større eller mindre grad af manuel håndtering.

Som supplement til handlingsplanen skal virksomheden derfor i den daglige planlægning sikre, at belastningen ved manuel håndtering minimeres. Et eksempel herpå kan være at hejset flyttes med jævne mellemrum af hensyn til topmanden eller, at opgaver med forholdsvis megen manuel håndtering fordeles jævnt mellem virksomhedens medarbejdere.

Lodret transport

Med udgangspunkt i undersøgelsens målinger i forbindelse med lodret transport af stilladsgrej med håndhejs må det konkluderes, at anvendelsen af et traditionelt håndhejs påfører bundmanden uhensigtsmæssige belastninger både ved ophejsning og i forbindelse med nedfiringen.

Belastningerne fra manuel lodret transport kan minimeres betragteligt ved anvendelse af andre tekniske hjælpemidler. Herunder:

- Materialehejs
- Bundmonteret el-montagehejs
- Topmonteret mini el-montagehejs
- Eller tilsvarende hjælpemidler

Håndhejs kan dog fortsat anvendes til nedenstående opgaver :

- Montering og demontering af plast og net
- Montering og demontering af affaldsskakter
- Lodret transport af få stilladskomponenter, fx i forbindelse med ændring af et eksisterende stillads.
- Lodret transport af stilladskomponenter, hvor øverste dæk er i 4 niveau/ca. 8 meter.

- Lodret transport af stilladskomponenter, der medgår til mindre stilladser, fx opgangsfelt inkl. konsol og kasseskærm (2 ranker og max 12 meter) eller mindre skorstensstillads med et opgangsfelt. Såfremt opgangsfeltet skal bruges til en videre opbygning, fx større skorstensstillads, inddækning eller rækværker på tag m.m., skal der anvendes el-hejs eller lignende fra starten.

Ud fra en ergonomisk betragtning kan demontering af alle stilladser ligeledes foretages med håndhejs med bremse.

Vandret transport

Med udgangspunkt i konkrete vurderinger af hvordan stilladsmateriel læsses og aflæsses fra bilen samt den vandrette transport mellem bil og opstillingssted viser, at de traditionelle metoder påfører medarbejderne en række u hensigtsmæssige belastninger. Disse belastninger skal minimeres ved anvendelsen af egnede tekniske hjælpemidler.

Ved valg af tekniske hjælpemidler er der en række krav, der har indflydelse på valget. Følg nedenstående og udarbejd en køreplan.

Af- og pålæsning af bil

sker generelt ved anvendelse af egnede tekniske hjælpemidler, fx truck, kran, bagsmækklift, containerlad eller lignende.

Dette vil hovedsagligt indebære, at størstedelen af stilladsmateriellet bundtes eller samles i større enheder fx rammetainer eller barreller.

Hvis bilen på opstillingsstedet kan holde direkte under hejsefeltet, anvendes hjælpemidler som anvist under afsnittet om lodret transport. På lagerpladsen anvendes truck til læsning af dæk, rammer og løsdele i bareller. Rammevogn kan alternativt anvendes til håndtering af rammer til/fra læsserampen.

Af- og pålæsning af mindre stilladskomponenter og/eller få stilladskomponenter, på lagerpladsen og på opstillingsstedet, som ikke er egnet til at håndtere med et teknisk hjælpemiddel, kan fortsat håndteres manuelt, såfremt det sker på forsvarlig måde. Som eksempel herpå er, enkelte rammer, dæk, hegn eller rør og koblinger.

Transport mellem bil og opstillingssted,

Hvor underlaget og de fysiske rammer tillader det, skal der anvendes egnede tekniske hjælpemidler fx truck til håndtering af rammetainer, bareller og stilladsdæk eller trækvogn, rammevogn eller rammetainer og barreller med hjul samt trillebør til mindre komponenter.

Hvor underlaget eller de fysiske rammer ikke giver mulighed for at anvende almindelig forekommende tekniske hjælpemidler til vandret transport mellem bil og opstillingssted fx haver, baggårde eller hvor adgang sker ad trapper m.v. skal grejet som hovedregel håndteres med andre hjælpemidler, fx indhejsning.

Der kan forekomme situationer, hvor en konkret vurdering viser, at det **ikke** er teknisk eller økonomisk forsvarligt at håndtere stilladsgrejet med tekniske hjælpemidler. I disse situationer skal belastningen af medarbejderne minimeres mest muligt og alternative løsninger skal indarbejdes i virksomhedens APV.

Ved vurderingen af, hvornår det **ikke** er teknisk og økonomisk forsvarligt at håndtere grejet med andre hjælpemidler, kan følgende indgå :

- Transportafstanden er mindre end 20 meter.
- Mindre stilladsopgaver, hvor den samlede opgave kan udføres på mindre en 1 dag (vandret håndtering + opstilling/nedtagning af stillads).
- Underlagets bæreevne i forhold til den krævede kran.
- Manglende plads til indhejsning fx luftledninger.
- Nødvendig lukning af vejen som Politiet eller vejmyndigheden ikke kan acceptere.

Såfremt det på en konkret sag vurderes, at manuel transport mellem bil og opstillingssted ikke kan undgås, kan det være nødvendigt at fordele arbejdet på flere medarbejdere, således at det tilstræbes, at den enkelte medarbejder max arbejder 1 dag pr. uge med dette arbejde.

Implementeringen :

Da en række af de tekniske hjælpemidler, som undersøgelsen anbefaler, vil påføre virksomhederne udgifter af varierende størrelse, har 3F, Dansk Byggeri og Arbejdstilsynet accepteret følgende handlingsplan :

Handlingsplan :

Senest den 31.03.2006

- Skal anvisningerne for lodret transport være fuldt implementeret.
- Skal der, alle steder hvor det er muligt, som minimum anvendes rammevogn/trækvogn, når den vandrette afstanden mellem bil og opstillingssted overstiger 20 meter. Hvor dette ikke er muligt vurderes alternative løsningsforslag i forhold til anvisningerne i afsnittet om "transport mellem bil og opstillingssted".
- Skal lagerpladsen være indrettet, så stilladsdæk kan læses på bilen med tekniske hjælpemidler, fx truck.

Senest den 31.12.2008

- Skal alle øvrige anbefalinger i dette notat være fuldt implementeret, jf. nedenstående :

den 31.10.2006 skal der foreligge en konkret køreplan for hver virksomhed, som i faser beskriver, hvordan handlingsplanen implementeres i perioden 2007 - 2008.

Første delelement(er) i virksomhedens køreplan skal være igangsat den 01.01.2007

Ved udarbejdelse af køreplanen tages der udgangspunkt i nedenstående vurderinger:

- Behov for kran, truck eller lignende på opstillingsstedet
- Behovet for tekniske hjælpemidler til at samle materiellet i større enheder
- Behovet for tekniske hjælpemidler til vandret transport
- Behovet for en ændret indretning af pladsen
- Behovet for ændring af bilens indretning